

STARFSÁÆTLUN 2020-2021

Leikskólinn Álfaheiði

Efnisyfirlit – Skólustarf

Inngangur	3
Um leikskólann	3
Leikskólinn, húsnæði, lóð og rými	3
Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna	3
Heimsmarkmið	3
Lýðræði og jafnrétti	3
Námskrá – stefna – uppeldislegar áherslur	4
Skólustarfið – aðalnámskrá leikskóla - námssvið leikskóla	4
Heilbrigði og vellíðan	5
Sköpun og menning	5
Sjálfbærni og vísindi	5
Læsi og samskipti	6
Dagskipulag	6
Menningarviðburðir	7
Kynning á leikskólanum	7
Foreldrasamstarf	8
Stefna og áherslur	8
Foreldraráð	8
Fræðsla og upplýsingar til forráðamanna	8
Þátttaka forráðamanna í leikskólustarfi	8
Foreldrafélag	8
Markmið foreldrafélagsins er:	8
Starfsmenn	8
Starfsmannastefna	9
Áherslur í samstarfi	9
Samsetning starfsmannahópsins	10
Samstarf við grunnskóla	10
Samstarf við aðra	10
Mat og matsaðferðir	10
Sérkennsla	11
Öryggismál	11
Öryggisnefnd	12
Áfallaráð	12

Skólastarfið

Inngangur

Markmið starfsáætlunar er að gera skólaþróun leikskólans markvissari og sýna fram á að innra mat er umbótamiðað. Ákveðnar leiðir eru farnar til að ná þeim markmiðum og áherslum sem settar eru hverju sinni, með hliðsjón af aðalnámskrá, námskrá leikskóla Kópavogs og skólanámskrá leikskólans.

Starfsáætlun veitir starfsfólki, forráðamönnum og rekstraraðilum upplýsingar um starfsemi leikskólans. Fjallað er um hvernig faglegt starf gengur fyrir sig, hvernig það gekk á síðastliðnu ári og hvernig unnið verður að umbótum.

Um leikskólann

Leikskólinn, húsnæði, lóð og rými

Álfaheiði tók til starfa 1. desember árið 1990 og er 4 deilda leikskóli þar sem boðið er upp á sveigjanlegan dvalartíma. Í leikskólanum eru samtals 79 börn fá 1–6 ára. Heildarrými leikskólans er 602 m² þar af er leik- og námsrými 264 m². Leikrými á barn er 3.3 m² og flatarmál lóðar er 3120 m².

Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna

Barnasáttmálinn hefur að geyma 54 greinar sem snúa allar að réttindum barna og eru lykilhugtök hans, umhyggja, vernd og þátttaka. Samningurinn felur í sér alþjóðlega viðurkenningu á að börn þarfnist sérstakrar verndar umfram hina fullorðnu. Unnið er með þær greinar sáttmálans sem eru börnunum næst t.d. nafnið þeirra, heimili og fjölskyldutengsl. Einnig er unnið með greinarnar um rétt barna til að láta í ljós skoðanir sínar, til hvíldar, jafnréttis og leikja sem og rétt þeirra gegn hvers kyns líkamlegu, andlegu og kynferðislegu ofbeldi. Leikskólinn hefur sett sér verklagsreglur til verndar börnum.

Leikskólinn vinnur að því að verða Réttindaskóli UNICEF með því að byggja upp lýðræðislegt umhverfi og rækta með markvissum hætti þekkingu, leikni og viðhorf sem hjálpa börnum að verða gagnrýnir, virkir og hæfir þátttakendur í nútíma samfélagi. Réttindaskólar byggja starf sitt á Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna.

Heimsmarkmið

Kópavogsbær er að innleiða heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og tókum við þátt í því. Heimsmarkmiðin samanstanda af sautján markmiðum sem mynda jafnvægi milli þriggja stoða sjálfbærrar þróunar; hinnar efnahagslegu, félagslegu og umhverfislegu. Þá fela þau einnig í sér fimm meginþemu sem eru mannkynið, jörðin, hagsæld, friður og samstarf. Kópavogur er að þróa Vísitölu barnvænna sveitarfélaga með UNICEF og félagsmálaráðuneytinu. Þar er um að ræða vísitölu og mælaborð til að fylgjast með lífsgæðum barna.

Lýðræði og jafnrétti

Í Álfaheiði er unnið með gildi og starfshætti sem renna stoðum undir lýðræðislegt samfélag. Þar eru börn, starfsmenn og foreldrar samstarfsaðilar og talinn er ávinningur fyrir alla að eiga þátt í fjölbreyttu samfélagi óháð kynferði, bakgrunni, aðstæðum og getu. Börnin læra að bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, þróa með sér samkennd, tillitssemi, umburðarlyndi og vináttu. Frumkvæði barna er eft og styrkt, þannig verða þau hæfari til að takast á við líf og starf í lýðræðissamfélagi. Börnin eru hvött til að taka þátt í ákvörðunum sem varða líf þeirra og leik eftir því sem aldur og þroski þeirra leyfir. Þau fá tækifæri til að leysa deilur á jákvæðan hátt, gleðjast með öðrum og lifa í sátt við

sig og umhverfi sitt. Með þátttöku barnanna og ákvörðunartöku í leikskólastarfinu eflum við kærleiksrík samskipti sem byggja á virðingu og lýðræðislegum vinnubrögðum.

Námskrá – stefna – uppeldislegar áherslur

Í leikskólanum er starfað samkvæmt lögum um leikskóla, aðalnámskrá leikskóla og skólanámskrá leikskólans. Leikskólinn er fyrir öll börn á leikskólaaldri með mismunandi atgervi og frá ólíkum menningarheimum og er talinn ávinningur fyrir alla að eiga þar fjölbreytt samfélag. Áhersla er á vellíðan barna og starf sem kemur þeim til góða og leiðir til aukins vaxtar og þroska. Leikurinn er kjarni uppeldisstarfsins, náms- og þroskaleið barna.

Álfaheiði vinnur í anda námsefnisins Lífsmenntar (Living Values). Námsefnið er ávöxtur alþjóðlegs verkefnis sem unnið var í tilefni 50 ára afmælis Sameinuðu þjóðanna árið 1995. Verkefnið fólst í því að beina athygli manna að jákvæðum alheimsgildum undir yfirskriftinni, *deilum gildum okkar til að skapa betri heim* sem Álfaheiði hefur gert að einkunnarorðum sínu. Með Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna að leiðarljósi var lagður grunnur að markmiði og hlutverki lífsmenntakennslunnar. Skólar sem vinna með gildi leggja aðaláherslu á jákvæðni, gleði og kærleiksrík samskipti. Gildunum er fléttað á fjölbreytilegan hátt inn í námið með það að markmiði að undirbúa nemendur betur undir lífið. Í leikskólanum er unnið með átta gildi yfir tveggja ára tímabil. Þau eru virðing, samvinna, ábyrgð, þakklæti, friður, kærleikur, umburðarlyndi og hugrekki. Kennarar um allan heim er hvattir til að byggja á ríkri menningararfleið sinni þegar þeir flétta námsefnið og gildin inn í starfið og það hefur starfsfólk leikskólans haft að leiðarljósi.

Við vinnum með forvarnarverkefnið *Vináttu*, frá Barnaheill, sem fellst í því að fyrirbyggja einelti með því að móta góðan skólabrag og eiga góð samskipti.

Leikskólinn leggur áherslu á sjálfbærni og umhverfismennt og hefur flaggað Grænfánanum frá 2008 en hann er alþjóðlegt merki um gott umhverfisstarf í skólum.

Skólastarfið – aðalnámskrá leikskóla - námssvið leikskóla

Samkvæmt aðalnámskrá leikskóla (2011) eru tilgreindir sex grunnþættir menntunar og eiga þeir að vera sameiginlegt leiðarljós í menntun, uppeldi og umönnun og fléttast inn í starfið. Námssvið leikskóla taka mið af grunnþáttunum og byggjast á skapandi og gagnrýnni hugsun og tengjast leik og daglegum athöfnum. Börn læra í leik og daglegu starfi í leikskólanum, innan dyra sem utan. Þau læra í samvinnu við önnur börn og þegar þau fá stuðning og hvatningu frá hinum fullorðnu.

Námssvið leikskóla eru: heilbrigði og vellíðan, sköpun og menning, sjálfbærni og vísindi og læsi og samskipti.

Heilbrigði og vellíðan

Í leikskóla læra börn um og tileinka sér heilbrigða lífshætti. Hreyfing og vellíðan hafa jákvæð áhrif á samskipti barna, umgengni þeirra við umhverfi sitt og hæfni þeirra til að takast á við daglegt líf.

Venjubundnar athafnir daglegs lífs í leikskólanum mótast af andlegum og líkamlegum þörfum barnanna. Umhyggja og umönnun skipar stóran sess í starfi leikskólans og starfsfólk leggur sig fram um að mynda góð og nán tengsl við börnin og foreldra þeirra. Sjálfsmýnd barna mótast hvað mest í samskiptum við annað fólk, bæði fullorðna og börn.

- Áhersla er lögð á holt og næringarríkt fæði og góður aðgangur er að vatni á deildum.
- Útivera er að minnsta kosti einu sinni á dag.
- Gönguferðir/skógarferðir a.m.k. einu sinni í viku.
- Íþróttir í íþróttahúsi Digraness einu sinni í viku.
- Öll börn leikskólans fara í hvíld og eiga kyrrláta stund þar sem slakað er á , hlustað er á sögu/rólega tónlist eða farið í jógaleiki.
- Vináttuverkefnið (Blær) á öllum deildum leikskólans.
- Umræðum um líðan og tilfinningar barna.
- Hjóladagur.

Sköpun og menning

Sköpun og menning er samofin öllu starfi leikskólans og tengist leik barna, barnamenningu, lýðræði, skapandi starfi og þjóðmenningu. Börnunum er gert kleift að nálgast viðfangsefni frá mörgum hliðum og á eigin forsendum. Má þar nefna myndlist, tónlist, leiklist, dans, málrækt og skapandi hugsun.

- Unnið er með fjölbreyttan efnivið bæði úr náttúrunni og endurnýtanlegan.
- Lögð er áhersla á að börnin tjái sig frjálst í myndsköpun og að sköpunargleðin njóti sín.
- Fagnaðarfundir eru í hverjum mánuði, þá hittast börn og starfsfólk og eiga góða stund saman.
- Mikið er sungið á deildum, lög sem tengjast árstíðum og því gildi sem unnið er með hverju sinni.
- Íslenski menningu er viðhaldið með fjölbreyttum hætti.
- Hljóðfæri eru til staðar á deildum.

Sjálfbærni og vísindi

Markmið með sjálfbærni er að börn og starfsfólk geri sér grein fyrir því að þau vistspor sem sérhver einstaklingur skilur eftir sig skiptir máli í nútíð og um alla framtíð. Hlutverk leikskóla er að styðja við fróðleiksþorsta barna með því að fylgjast með og hlusta eftir því hvað börnin eru að fást við og reyna að átta sig á hvernig þau hugsa og skilja hlutina.

Leikskólinn leggur áherslu á menntun til sjálfbærni en markmiðið með sjálfbærum lifnaðarháttum er að börn og starfsfólk geri sér grein fyrir mikilvægi eigin velferðar og annarra þar sem umhverfi, lýðheilsa, lýðræði og jafnrétti er haft að leiðarljósi. Sjálfbærni felur einnig í sér að þekkja, skilja og virða náttúruna og því er mikilvægt að börnin upplifi náttúruna af eigin raun og læri að njóta hennar sér til yndisauka.

- Leikskólinn er með umhverfissáttmála - *Okkur þykir vænt um jörðina*.
- Flokkum, endurvinnum og moltum lífrænan úrgang.
- Unnið með verðlausan efnivið.
- Stuðlað að virðingu barnanna fyrir náttúrunni og náttúruvernd.
- Áhersla er lögð á börn upplifi náttúruna af eigin raun og læri að njóta hennar sér til yndisauka.
- Leikskólinn tileinkar sér aðferðir og starfshætti umhverfisverndar varðandi almenn innkaup á vörum og matvælum, notkun efna, orku og vatns.
- Ýmis skemmtileg árstíðarbundin verkefni eru í gangi sem börnin taka þátt í og má þar nefna rifs- og sólber tínd og sultuð í leikskólanum og fuglarnir fóðraðir.
- Flóki umhverfisálfurinn okkar minnir okkur á að ganga vel um og vera umhverfisvæn.
- Í hverjum mánuði fara tvö börn af Lundi um leikskólann og athuga hversu umhverfisvæn börn og starfsfólk eru á öðrum deildum.
- Börnin fá tækifæri og hvatningu til sjálfshjálpar.
- Vel er hugsað um leikskólann úti og inni og frágangur og snyrtimennska eru í fyrirrúmi.

Læsi og samskipti

Læsi í leikskóla felur í sér að búa yfir þekkingu, leikni og hæfni til að lesa í umhverfi sitt og tjá upplifun sína, tilfinningar og skoðanir á fjölbreyttan hátt. Í leikskóla ber að skapa aðstæður til að eiga jákvæð og uppbyggileg samskipti í barnahópnum og gefa börnum tækifæri til að endurskapa upplifun sína og reynslu í leik og starfi. Leikskólinn hefur sett sér læsisstefnu.

- Unnið er með gildi og er inntaki gildanna fléttað saman við allt starf leikskólans.
- Unnið með samskipti í öllu skólastarfinu.
- Börnin eru frædd um nokkrar greinar Barnasáttmálans þar sem kemur fram að börn eigi rétt á að eiga fjölskyldu, nafn og heimili.
- Allar stundir dagsins eru nýttar til málörvunar og markvisst er boðið upp á leiki og verkefni til að örva hljóðkerfis- og málvitund barnanna.
- Ritmálið er sýnilegt.
- Samverustundir/söngstundir/sögustundir eru einu sinni til tvisvar á dag.
- Lífsmenntastundir.
- Lestrarátakið, *Lesum saman*, er í nóvember ár hvert.

Dagskipulag

Daglegt líf í Álfaheiði snýst um velferð og vellíðan barnanna sem þar dvelja. Leikskólinn fylgir ákveðnu dagskipulagi sem þó er sveigjanlegt og er sniðið að þörfum barnanna, þroska þeirra og aldri.

Kl. 07:45 - Leikskólinn opnar
Kl. 08:00 - 09:00 Náms og leikur (inni - úti)
Kl. 08:30 - 09:00 Morgunverður
Kl. 09:30 - 11:30 Náms og leikur (inni - úti)
Kl. 11:30 - 12:00 Hádegisverður

Kl. 12:00 - 13:00 Hvíld (lengur hjá yngri börnunum)
Kl. 13:00 - 14:30 Náms og leikur (inni - úti)
Kl. 14:30 - 15:00 Síðdegishressing
Kl. 15:00 - 16:30 Náms og leikur (inni - úti)
Kl. 16:30 - Leikskólinn lokar

Menningarviðburðir

Börnin taka virkan þátt í að móta menning skólans en kynnast um leið menningu og hefðum íslensks samfélags. Ýmsar hefðir og hátíðir eru viðhafðar í leikskólanum, má þar nefna:

- Nýjum gildum er fagnað fjórum sinnum á ári.
- Litadagar nokkrum sinnum á skólaárinu.
- Ferð í Þjóðleikhúsið með elstu börnin.
- Alþjóðlegur dagur friðar 21. september.
- Bangsaball í tilefni alþjóðlega bangsadagsins.
- Sólblómahátíð á vegum SOS barnaþorpa.
- Lestrarátakið *Það er gaman að lesa saman* stendur yfir allan nóvember.
- Foreldrakaffi í nóvember í tilefni afmælis Isabellu, styrktarbarns leikskólans, þar sem safnað er fyrir framfærslu hennar.
- Fagnaðarfundur á degi íslenskrar tungu 16. nóvember.
- Haldið upp á afmæli leikskólans 1. desember.
- Kirkjuferð í desember.
- Jólball foreldrafélagsins, haldið í Álfhólsskóla.
- Þorrablot er haldið á bóndadaginn, pöbbum og öfum boðið í morgunkaffi.
- Haldið er upp á bolludag, sprengidag og öskudag, en þá er furðufataball og kötturinn sleginn úr tunnunni.
- Mömmum og ömmum er boðið í morgunkaffi í tilefni konudagsins.
- Leiksýning í boði foreldrafélagsins.
- Gerðarsafn, Bókasafn Kópavogs og Náttúrufræðistofa Kópavogs heimsótt.
- Farið á Barnamenningarhátíð Kópavogs þar sem boðið er upp á fjölbreytta dagskrá m.a. tónleika, listasmiðjur, myndlist og margvíslega fræðslu.
- Opið hús í maí / elstu börnin útskrifast við hátíðlega athöfn.
- Tónleikar hjá Sinfóníuhljómsveit Íslands.
- Sumarhátíð leikskólans í júní.
- Útskriftarferð elstu barna á Hvalasafnið í maí/júní.
- Götuleikhúsið sýnir leikrit í júní.

Kynning á leikskólanum

Á heimasíðu leikskólans má finna upplýsingar um starf hans, fréttir, viðburði og annað sem tilheyrir starfinu. Að vori er kynningarfundur fyrir nýja foreldra þar sem farið er yfir starfsemi leikskólans og húsnaðið skoðað. Á foreldrafundi að hausti er kynning á starfi komandi vetrar. Í aðlögun gefst foreldrum tækifæri á að kynnast starfsmönnum og starfi leikskólans. Foreldrar eru ávallt velkomnir í heimsókn í leikskólann.

Foreldrasamstarf

Stefna og áherslur

Við upphaf leikskólagöngu barns er lagður hornsteinn að samstarfi foreldra og starfsmanna leikskólans. Lögð er áhersla á að samstarfið byggir á gagnkvæmum skilningi og virðingu þar sem umhyggja og velferð barnanna er höfð að leiðarljósi. Mikilvægt er að starfsmenn leikskólans og foreldrar geti treyst hvert öðru, deilt sjónarmiðum sínum og tekið sameiginlegar ákvarðanir börnunum til heilla.

Foreldraráð

Samkvæmt lögum þarf foreldraráð að vera starfandi við hvern leikskóla og markmið þess er að styðja við starf leikskólans. Starfsreglur og fundargerðir má finna á heimasíðu leikskólans.

Foreldraráð er starfandi við skólann og fjallar um ýmiss mál sem varða leikskólastarfið. Það hefur umsagnarrétt um allar meiriháttar breytingar í leikskólastarfinu og verkefni foreldraráðs eru m.a.

- Að gefa umsagnir til leikskóla og leikskólanefndar um starfsáætlun, skólanámskrá, þróunarverkefni og aðrar áætlanir sem varða starfsemi leikskólans.
- Að fylgjast með framkvæmd skólanámskrár og annarra áætlana og kynningu þeirra fyrir forráðamenn.
- Að gefa umsagnir um allar meiriháttar breytingar á leikskólastarfi.

Fræðsla og upplýsingar til forráðamanna

Við leggjum áherslu á góð dagleg samskipti við foreldra og í anddyri hvernar deildar eru upplýsingatöflur þar sem fram koma upplýsingar varðandi starfið. *Vala samskiptaforrit* kemur upplýsingum á milli foreldra og starfsmanna. Allar upplýsingar um starfsemi leikskólans koma fram á heimasíðu leikskólans <https://alfaheidi.kopavogur.is/>

Boðið er upp á foreldrasamtöl einu sinni til tvisvar á ári þar sem rædd er líðan barnsins, nám þess og þroski, heima og í leikskólanum.

Þátttaka forráðamanna í leikskólastarfi

Foreldrar eru hvattir til þátttöku í leikskólastarfinu sem byggir á þeirri hugmynd að fjölskyldan og leikskólinn séu samstarfsaðilar og hafa þeir ætíð fjölmennt á allar uppákomur, fundi og annað sem tengjast leikskólastarfinu.

Foreldrafélag

Foreldrafélag er starfandi við leikskólann og tekur stjórn þess þátt í undirbúningi og framkvæmd ýmissa viðburða. Stjórnin fundar nokkrum sinnum yfir árið. Foreldrasjóður er í leikskólanum sem er nýttur til að greiða kostnað við ýmsa viðburði eða annað sem stjórn foreldrafélagsins ákveður. Hefðir hafa skapast fyrir þeim verkefnum sem foreldrafélagið stendur fyrir á hverju ári.

Markmið foreldrafélagsins er:

- Að efla samvinnu forráðamanna og starfsfólks.
- Að tryggja hagsmuni barna.
- Að taka þátt í ýmis konar starfsemi leikskólans og viðburðum.

Starfsmenn

Álfaheidi byggir leikskólastarfið á áhugasömum og hæfum starfsmönnum sem hafa tækifæri á að rækta þekkingu sína og hæfileika í framsæknu starfsumhverfi.

Starfsmannastefna

Starfsmannastefna leikskólans byggir á Lífsmenntinni og eiga því einkunnarorð leikskólans, *deilum gildum okkar til að skapa betri heim* vel við. Lögð er áhersla á opin skoðanaskipti og að allir starfsmenn beri sameiginlega ábyrgð á góðum starfsanda í leikskólanum.

Starfsmannastefna leikskólans byggist á neðangreindum atriðum:

- Að stuðla að góðum starfsanda.
- Að sýna samstarfsmönnum og öðrum virðingu í umtali.
- Að taka ekki undir slæmt umtal.
- Að vera samvinnuþýður og sveigjanlegur í starfi.
- Að vera stundvís og reglusamur.
- Að virða þagnarheit.
- Að virða mannauð og skoðanir samstarfsmanna.
- Að koma eigin mannauði og skoðunum á framfæri.
- Að taka leiðbeiningum vel.
- Að vera hreinskilin við samstarfsmenn og gefa skýr skilaboð.
- Að sýna ábyrgð í starfi.
- Að viðurkenna að ágreiningur er eðlilegur og getur verið grundvöllur að betra samstarfi.
- Að vilja vinna eftir fyrir fram ákveðnum markmiðum.

Áherslur í samstarfi

Leikskólinn er uppeldis- og menntastofnun og forsenda góðs leikskólastarfs er að starfsmenn hafi sameiginlega sýn á starfið. Lögð er áhersla á að starfsmenn leikskólans vinni sem ein heild og er starfið skipulagt fyrir allan leikskólann í einu. Fræðsla og umræða á skipulagsdögum er hluti af þeirri stefnu að auka faglegan og persónulegan þroska og hæfni starfsmanna. Starfsmönnum gefst auk þess kostur á að sækja námskeið er varðar leikskólastarf.

Móttökuáætlun er til staðar fyrir nýja starfsmenn og er þeim afhent til lestrar gögn sem tengjast leikskólanum og starfi hans. Deildarstjóri sér um að kynna starfsmann fyrir deildinni, samstarfsfólki og leiðbeina honum áfram í starfi.

Starfsmannasamtöl eru einu sinni á ári eða oftari ef þörf þykir. Þar gefst starfsmönnum tækifæri til að tjá sig um eigin frammistöðu en jafnframt er þetta tækifæri til samráðs og handleiðslu. Nýta þarf þau tækifæri sem upp koma til að upplýsa starfsmann um framgang hans. Samskipti milli deilda eru eitt af áhersluatriðum í starfinu bæði hvað varðar börn og starfsmenn.

Leikskólakennarar fá undirbúningstíma til að skipuleggja starfið. Verkefni sem heyra undir undirbúningstíma eru m.a. starfsáætlanagerð, viðtalstímar fyrir foreldra og vegna annars foreldrasamstarfs, undirbúningur starfs með börnum og vegna starfs deildar, handleiðsla, atferlisathuganir, kynnisferðir, skilafundir með foreldrum og sérfræðingum.

Til staðar er starfsmannahandbók og mappa með vinnulýsingum þar sem eru upplýsingar um starfsaðferðir og fleiri mikilvæga þætti í starfinu.

- Morgunmiðlun er á hverjum morgni þar sem farið er yfir daglegt starf.
- Starfsmannafundir/ fagfundir eru tveir á ári utan vinnutímans. Þeir eru nýttir til undirbúnings starfsins, fræðslu og fyrirlestra.
- Deildarfundir eru haldnir á þriggja vikna fresti þar sem rætt er um starfið, skipulagið og börnin. Einnig eru deildarfundir á skipulagsdögum.
- Samráðsfundur deildarstjóra er aðra hvora viku.

- Deildarstjórafundur er vikulega og er hlutverk fundarins að bóka næstu viku, ræða faglegt starf, samræma uppeldisstarfið milli deilda og það sem er sameiginlegt t.d. húsnæði og lóð.
- Samráð er við sérkennslustjóra eftir þörfum.
- Leikskólastjóri, aðstoðarleikskólastjóri og sérkennslustjóri fara hver í sinn handleiðsluhóp nokkrum sinnum yfir árið. Í handleiðslu eru ýmis málefni rædd sem varða starfið. Markmiðið er að styrkja stjórnendur í starfi.

Samsetning starfsmannahópsins

Á hverju skólaári er reiknað út hver starfsmannahópurinn er eftir samsetningu barnahópsins m.a. eftir aldri barnanna og sérkennslu. Áætluð eru um 13 stöðugildi á deildum, 1.30 fyrir stjórnun, 0.50 fyrir sérkennslustjóra og 1.75 í eldhúsi. Kópavogsbær veitir hálf tölustöðugildi fyrir fatlaðan starfsmann. Einnig er áætlað starfshlutfall vegna, veikinda, undirbúningstíma kennara og sérkennslu barna.

Á skólaárinu verða starfandi fjórtán leikskólakennarar, meistaranemi í leikskólakennarafræðum, þroskaþjálfari, tveir með nám í leikskólabró við Fjölbrotaskólanum í Garðabæ, matartæknir, félags- og tómstundaliði og starfsmenn með stúdentspróf og grunnskólamenntun.

Samstarf við grunnskóla

Gott samstarf er á milli Álfaheiðar og Álfhólsskóla. Samvinna við grunnskólann er mikilvægur þáttur í leikskólastarfinu og það auðveldar börnunum að flytjast á milli skólastiga. Meginmarkmið samstarfsins er að nám barna myndi samfellda heild þannig að sú þekking og viðfangsefni sem börnin fást við í leikskólanum verði sá grunnur sem grunnskólanámið byggir á. Tengsl leikskóla og grunnskóla er samstarfsverkefni barna, foreldra og kennara, þar sem velferð, þroski og menntun barna er í brennidepli. Í starfsáætlun Álfaheiðar og Álfhólsskóla koma fram fastir þættir sem eru í samstarfinu s.s. gagnkvæmar heimsóknir, hátíðir og hefðir. Fundir kennara og kynningar á milli skólastiga dreifast yfir veturinn. Skólastjórnendur beggja skólastiga bera ábyrgð á skipulagningu samstarfsins.

Samstarf við aðra

Leikskólinn á í samstarfi við hina ýmsu aðila svo sem aðra leikskóla, starfsfólk menntasviðs Kópavogs og ýmsa utanaðkomandi sérfræðinga, stofnanir. Má þar nefna: Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins, Heilsugæslu Kópavogs, Alþjóðasetur, Barnaheill, Landvernd, Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins, Values Based Education, SOS Barnahópur, UNICEF á Íslandi og Háskóla Íslands. Mikið og gott samstarf er við starfsmenn umhverfissviðs og aðra sem koma að framkvæmdum innanhúss og á lóð.

Mat og matsaðferðir

Í leikskólanum er starfið í stöðugri þróun og þar á sér stað sífellt endurmat. Mat á leikskólastarfi hefur þann tilgang að tryggja að réttindi leikskólabarna séu virt og þau fái þá menntun og þjónustu sem þeim ber samkvæmt lögum um leikskóla.

Mat á skólastarfi er tvíþætt:

- Innra mat sem leikskólinn framkvæmir sjálfur og er því ætlað að veita upplýsingar um starfshætti leikskólans, stuðla að umbótum, þróun og auknum gæðum. Tekið er tillit til sjónarmiða kennara, annarra starfsmanna, barna og foreldra.
- Ytra mat er mat sem utanaðkomandi aðili vinnur á vegum sveitarfélags, ráðuneytis mennta- og menningarmála eða annarra aðila.

Matsaðferðir:

- Matslistar þar sem starfsmenn meta störf sín, samstarf og samskipti við vinnufélaga og mat á stjórnun leikskólans.
- Umhverfisstörfin eru metin út frá matslista frá Landvernd
- Börnin meta starfið og eru matsaðferðir breytilegar.
- Foreldrar meta starfsemi leikskólans og gefa niðurstöður matsins kennurum góða vísbendingu um hvað foreldrar eru ánægðir með og hvað betur mætti fara.

Hver matsaðferð er notuð að minnsta kosti annað hvert ár og eru niðurstöður matsins og umbótaáætlun birtar í starfsáætlun leikskólans.

Sértækir matslistar:

- **Hljóm-2** er er aldursbundin skimun sem er lögð fyrir til að meta hljóðkerfis- og málmeðvitund barna í elsta árgangi leikskólans í því skyni að greina þau börn sem eru í áhættu fyrir síðari lestrarerfiðleika.
- **EFI-2** er málproskaskimun, sem kannar málskilning og tjáningarfærni barna á fjórða aldursári.
- **TRAS** er skráningarlisti til að fylgjast með málproska tveggja til fimm ára barna.

Sérkennsla

Sérkennsla byggir á lögum um leikskóla nr. 90 frá 2008 og samkvæmt þeim eiga öll börn rétt á kennslu við hæfi. Ef barn þarf á sérstakri aðstoð að halda er ávallt haft samráð við forráðamenn.

Börn með fötlun eða frávik í þroska fá sérkennslu samkvæmt reglum sem sveitarfélagið setur þar um. Markmið hennar er að styðja barnið þannig að það geti notið leikskólavalar sinnar og þroskast sem best á eigin forsendum. Lögð er áhersla á snemmtæka íhlutun þ.e. mikilvægi þess að hafa áhrif á þroskaframvindu barna með markvissum aðgerðum eins snemma og unnt er. Sérkennslan fer yfirleitt fram á deildum í litlum barnahópum en einnig er unnið með eitt barn í einu, allt eftir eðli hvers máls. Sérkennslustjóri heldur utan um sérkennsluna og vinnur í nánun samstarfi við deildarstjóra viðkomandi deilda og foreldra.

Öryggismál

Í leikskólanum er starfandi öryggisnefnd og áfallaráð. Hlutverk þeirra er m.a. að stuðla að öryggi og heilbrigði starfsfólks og barna, koma í veg fyrir heilsutjón vegna vinnunnar eða vinnuumhverfisins og að sjá til þess að unnið sé eftir viðbragðsáætlunum.

Á hverju ári eru gerðar fjórar brunaæfingar með börnunum. Starfsmönnum er boðið upp á slysa-
varnarnámskeið annað hvert ár. Reglulegt eftirlit er með húsnæði og lóð, bæði af hendi bæjaryfir-
valda og starfsmanna skólans.

Öll slys eru skráð inn á atvik.is, alvarlegri slys eru tilkynnt til Vís.is og slys á starfsmanni er tilkynnt til
vinnueftirlitsins.

Hér má finna: [Handbók um velferð og öryggi barna í leikskólum](#)

Öryggisnefnd

Öryggisnefnd hefur eftirlit með aðbúnaði barna og starfsfólks og er í samstarfi við vinnueftirlitið og
heilbrigðiseftirlitið. Í öryggisnefnd sitja öryggisfulltrúi og öryggisvörður. Nefndin hittist að minnsta
kosti tvisvar á ári og fer yfir öryggisatriði er varða húsnæði og garð leikskólans. Leikskólastjóri gegnir
starfi öryggisvarðar sem fulltrúi rekstraraðila eða annar sem hann tilnefnir. Öryggistrúnaðarmaður er
kosinn af samstarfsmönnum á tveggja ára fresti. Starfsfólk leikskólans kemur ábendingum til
öryggisnefndar ef úrbóta er þörf.

Áfallaráð

Áfallaráð er starfandi við skólann en hlutverk þess er að vera starfsmönnum leikskólans til aðstoðar og
halda utan um þær aðgerðir sem fara í gang við áfall. Áfallaáætlun er til staðar og er ætluð til að
styðja við starfsmenn og vísa þeim veginn ef áföll verða hjá barni, starfsmanni eða aðstandendum
þeirra.

Áfallaráð leikskólans hefur til hliðsjónar:

- Áfallaáætlun leikskólans.
- Verklagsreglur leikskólans til verndar börnum gegn líkamlegu, andlegu og kynferðislegu
ofbeldi.
- [Jafnréttis- og mannréttindastefna Kópavogsbæjar.](#)
- [Stefna Kópavogsbæjar gegn einelti, kynferðislegri og kynbundinni áreitni og ofbeldi.](#)
- [Verklagsreglur Menntasviðs Kópavogs um viðbrögð við ofbeldi í stofnunum sviðsins.](#)
-

Efnisyfirlit – Mat á skólastarfi, starfsáætlun síðasta starfsárs

Skólastarfið svo sem þema og áherslupættir	14
Barnasáttmáli	14
Heimsmarkmið	15
Námssvið	15
Mat og matsaðferðir	17
Börn	17
Sérkennsla	17
Mat forráðamanna	18
Samsetning starfsmannahópsins.....	18
Mat starfsmanna	19
Þróunar- og nýbreytnistarf.....	19
Skipulagsdagar.....	19
Endur- og símenntun.....	19
Fundir	20
Samstarf.....	20
Þátttaka í rannsóknum	20
Nemar.....	20
Viðhald.....	20
Öryggismál.....	20

Mat á skólastarfi og starfsáætlun síðasta starfsárs 2019-2020

Skólastarfið svo sem þema og áherslupættir

Uppeldisstarfið var með sama sniði og undanfarin ár en í mars 2020 raskaðist leikskólastarfið verulega vegna Covid. Við þessar fordæmalausur aðstæður í þjóðfélaginu skertist dvalartími barnanna næstu vikur og helmingur barna og starfsmanna dvaldi í leikskólanum í einu. Foreldrar í framvarðarlínu vegna Covid fengu að hafa börnin sín alla daga. Sóttvarnir í leikskólanum voru miklar og leikskólanum skipt í hólft eftir deildum og starfsmenn máttu ekki fara á milli hólfa. Eftir 4. maí voru gerðar tilslakanir og leikskólinn starfaði með hefðbundnum hætti eins og kostur var. Áfram giltu strangar reglur um sóttvarnir sem snéru m.a. að hreinlæti og sótthreinsun og aðgengi foreldra og annarra að leikskólanum var skert verulega. Foreldrar komu einungis inn í fataherbergi og þá mest tveir í einu og starfsfólk fylgdi börnunum inn á deildir. Brýnt var fyrir fullorðnum að virða tveggja metra regluna bæði úti og inni. Lögð var áhersla á leik og útiveru yfir daginn og eins í lok dags. Fyrir sumarlokun virtist ástandið vegna Covid vera að skána en önnur bylgja blossaði upp í júlí og starfið fór í sama far eins og eftir 4. maí.

Það er mat starfsmanna að með fækkun barna og starfsmanna þetta tímabil hafi börnin verið rólegri, leikurinn blómstrað og börnin fundið sér félag sem þau höfðu ekki leikið mikið við áður.

Unnið var með fjögur gildi á skólaárinu, virðingu, samvinnu, ábyrgð og þakklæti og þeim fléttu inn í starfið. Við gátum nýtt okkur gildin í verki í þessum óvenjulegum aðstæðum og samvinna við foreldra var með miklum ágætum.

Barnasáttmáli

SOS Barnaporpin bjóða leikskólum á Íslandi að gerast Sólblómleikskólar og var Álfaheiði fyrsti leikskólinn sem tók þátt í verkefninu. Um er að ræða samstarfsverkefni milli SOS Barnaporpanna og leikskóla á landinu þar sem leikskólabörnin fræðast m.a. um börn í öðrum löndum ásamt því að leggja sitt af mörkum til að gera heiminn að betri stað fyrir alla. Við styrkjum framfærslu Isabellu, 3 ára gamallar stúlku frá Tansaníu og var Hringbraut með kynningu á því starfi og talað var við þrjú börn og einn kennara. Það var mjög skemmtilegt að sjá hvað börnin voru vel upplýst um Isabellu, landið sem hún býr í og aðstæður hennar. Hér kemur slóðin með viðtalinu á sjónvarpsstöðinni Hringbraut:

<https://www.sos.is/skolamal/solblomleikskolar>

Eins og undanfarin ár lærðu börnin um réttindi allra barna til að eiga fjölskyldu, heimili, nafn og að geta leikið sér og hvílst. Elstu börnin lærðu um réttindi og forréttindi út frá Barnasáttmálanum og lögð var áhersla á að börnin gætu komið skoðunum sínum á framfæri og þar með haft áhrif á líf sitt.

Leikskólinn tekur þátt í þróunarverkefni til að verða réttindaskóli UNICEF, Halldóra Sölvadóttir, Steinunn Erla Sigurgeirsdóttir og Elísabet Eyjólfsdóttir, halda utan um verkefnið. Nefndarmönnum var boðið upp á námskeið og fundi hjá UNICEF og allir starfsmenn leikskólans fóru á kynningu um réttindaskóla á vegum UNICEF. Kynning var á leikskólastjórafundi fyrir leikskólastjóra og aðstoðarleikskólastjóra. Steinunn Erla situr einnig í nefnd á vegum bæjarins til að innleiða Barnasáttmálann að skólastarfi í Kópavogi.

Markmið okkar er að starfsfólk og börn þekki réttindi barna og geti sett þau í samhengi við daglegt líf og að réttindin séu skýr í starfi leikskólans. Mikil þróun á sér stað með þátttöku okkar í þróunar-

verkefninu og við erum að bæta við okkur þekkingu, fá hugmyndir og um leið að uppfæra okkar góða starf.

Heimsmarkmið

Við höldum ótrauð áfram að aðlaga heimsmarkmiðin að starfinu í leikskólanum. Allt starf leikskólans byggist á Barnasáttmálanum, má þar nefna námsefnið Lífsmennt og forvarnarverkefnið Vinátta. Við erum Sólblómaskóli, flöggum Grænfánanum og vinnum ýmis verkefni sem stuðla að umhverfisvernd. Leikskólinn hefur sett sér verklagsreglur til verndar börnum gegn líkamlegu, andlegu og kynferðislegu ofbeldi.

Námssvið

Námssvið leikskólans eru: heilbrigði og vellíðan, sköpun og menning, sjálfbærni og vísindi, læsi og samskipti og eru þau samofin öllu starfi skólans og tengjast leik og daglegum störfum.

Heilbrigði og vellíðan

Dagskipulag var í föstum skorðum og með svipuðu sniði á öllum deildum og veitti það börnunum mikið öryggi. Boðið var upp á hollt mataræði og börnin höfðu aðgang að vatni á deildum. Á tímabili féll niður hefðbundin morgunverður og boðið var upp á ávaxtahressingu. Lögð var áhersla að leikurinn nyti sín bæði inni og úti og börnin nyttu hvíldar og slökunar.

Margir foreldrar héldu börnum sínum heima í byrjun Covid enda lagðist vinna niður hjá mörgum eða fólk var í heimavinnu. Við vorum vakandi fyrir andlegri líðan barnanna og lögðum áherslu á gott leikumhverfi og að börnin gætu fullnægt leikþörf sinni með góðum vinum. Brýnt var fyrir foreldrum að halda börnunum heima ef þau væru með flensueinkenni eða slöpp. Þessi samvinna gekk mjög vel og allir reyndu að gera sitt besta í þessum óvenjulegum aðstæðum.

Sköpun og menning

Starfsfólk deilda mat námsþáttinn *sköpun og menning* á þar til gerð matsblöð frá leikskóladeild. Ýmislegt kom þar fram m.a. að ljósmynda oftast vinnu barnanna og hafa endurnýtanlegan efnivið aðgengilegri á deildum. Í ljósi covid var ákveðið að myndlist og tónlist færi fram á deildum og hver deild sækti sér þann efnivið sem á þyrfti að halda.

Við vorum dugleg við að viðhalda hefðum og hátíðum og njóta menningar. Litadagar, bangsaball, ferð í Þjóðleikhúsið, sólblómahátíð, jólaball, þorablót, bóndadagskaffi, konudagskaffi og aðrir viðburðir sem glöddu okkur voru á sínum stað. Í tilefni 30 ára afmælis Barnasáttmálans sungu elstu börnin við hátíðlega athöfn í Salnum. Opið hús var í maí og sumarhátíð leikskólans í júní var haldið án þátttöku

foreldra vegna Covid. Foreldrafélagið sá um að útvega skemmtiatriði sem hittu gjörsamlega í mark hjá börnunum.

Okkar árlega 6 vikna dansnámskeið féll niður í ár. Sinfóníuhljómsveit Íslands bauð elstu börnunum upp á rafræna tónleika sem vöktu mikla lukku.

Sjálfbærni og vísindi

Ýmis skemmtileg árstíðarbundin verkefni voru í gangi sem börnin tóku þátt í og má þar nefna að börnin tíndu rifs- og sólber og sultað var í leikskólanum. Yfir vetrartímamann voru fuglarnir fóðraðir bæði með fræjum og fitu. Elstu börn leikskólans söfnuðu birkireklum sem fóru til Landgræðslunnar og einnig sáðu þau fræjum og sáu hvernig fræ verður að tré. Öll börn sáðu fræjum af sumarblómum og þegar fræið var orðið að lítilli plöntu tóku þau hana heim til að hugsa um og njóta með foreldrum sínum. Þess má geta að eplatrén okkar báru ávexti, ca. 30 -40 pínulítill epli og tvö lítil kirsuber komu á kirsuberjatréd. Það verður spennandi að fylgjast með uppskerunni á næstu árum.

Við þessar ótrúlegu aðstæður vegna Covid finnur maður hvað nærumhverfið skiptir miklu máli til að læra, upplifa og njóta. Við létum tyrfa yfir matjurtagarð sem var ekki nógu vel staðsettur og ætlum í framtíðinni að rækta meira í kerjum og pottum við leikskólann. Það mun auðvelda börnunum að fylgjast með gróðrinum vaxa og dafna.

Læsi og samskipti.

Unnið var með fjögur gildi á skólaárinu, virðingu, samvinnu, ábyrgð og þakklæti og var inntaki gildanna fléttað saman við allt starf leikskólans. Vináttuverkefni Barnaheilla hefur fest sig í sessi á öllum deildum. Verkefnin sem fylgja efninu ásamt bangsanum Blæ hjálpaði okkur að ræða við börnin um óæskilega hegðun og þau komu með tillögur hvað sé til ráða. Vinátta byggist á nýjustu rannsóknum á einelti og á ákveðinni hugmyndafræði og gildum sem mikilvægt er að séu samofin öðru starfi þeirra skóla sem vinna með efnið.

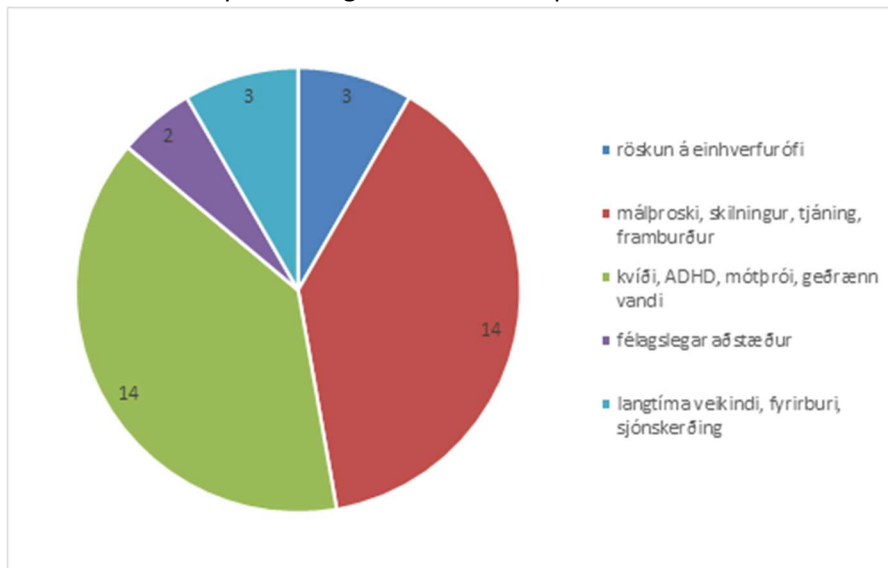
Við teljum að vinnan með gildin, Barnasáttmálann og vináttuverkefnið efli með börnunum lýðræðislega hugsun og geri þau tillits- og umhyggjusamari. Börnin voru frædd um nokkrar greinar Barnasáttmálans þar sem fram kom að börn eigi rétt á að eiga fjölskyldu, nafn og heimili.

Allar stundir dagsins voru nýttar til málörvunar og markvisst var boðið upp á leiki og verkefni til að örva hljóðkerfis- og málvitund barnanna. Má þar nefna *Tákn með tali* með yngstu börnum á Hlíð, *Lubbi finnur málbeinið* á Brekku og Hjalla og námsefnið *Ljáðu mér eyra* og *Leggðu við hlustir* á Lundi.

og fjórða flokki voru 19 og skiptu með sér 9 klst. á dag. Þau börn fengu viðbótar örvun í málþroska, hreyfiþroska, félagslegri færni, ýmist hluta af skólaárinu eða allt skólaárið eftir þörfum.

Börn af erlendum uppruna voru níu frá sjö þjóðlöndum. Unnið var á fjölbreyttan hátt við að efla íslenskukunnáttu þeirra. Við móttöku barna af erlendum uppruna var stuðst við móttökuáætlun Reykjavíkurborgar www.allirmed.is. Þar höfum við meðal annars nálgast bókina *Ljáðu mér orð*, þar sem hægt að setja inn myndir af viðkomandi barni í ýmsum aðstæðum og bókin er stuðningur fyrir barn, starfsmenn og foreldra bæði heima og í leikskólanum. *SÓL - spjallað og leikið* er safn af málörvunarleikjum sem henta vel tví- eða fjölyngdum börnum og hefur verið nýtt í leikhópum. Einnig voru notaðar sjónrænar stundatöflur, sérstakar málörvunarstundir, samskiptabækur o.fl.

Eftirfarandi kökurit sýnir helstu ástæður sérkennslu og þann fjölda barna sem til þeirra teljast. Glími barn við fjölþættan vanda telst það einungis einu sinni eða þar sem vandinn telst hvað mestur.

Mat forráðamanna

Rafræn könnun fór fram á viðhorfum foreldra á sumarlokun, boðið var upp á tvö tímabil og völdu foreldrar seinna tímabiðlið eins og venjulega. Foreldrakönnun á vegum leikskóladeildar sem er framkvæmd annað hvert ár var frestað og fer fram á næsta ári.

Samsetning starfsmannahópsins

Leikskólinn hefur á að skipa mjög hæfu og samhentu starfsfólki sem margir hverjir eru með langan starfsaldur og þykir jafnan endurspeglar ánægju í starfi og vellíðan á vinnustað. Á skólaárinu fóru tveir starfsmenn í barnsburðarleyfi og tveir hurfu til annarra starfa. Við fengum góðan liðsauka, tvo leikskólakennara, leiðbeinanda og mastersnema í leikskólakennarafræðum.

Á skólaárinu voru starfandi fjórtán leikskólakennarar, meistaranemi í leikskólakennarafræðum, þroskaþjálfari, tveir með nám í leikskólalábrú við Fjölbreyttaskólanum í Garðabæ, matartæknir, félags- og tómsundaliði og starfsmenn með stúdents- og grunnskólalápróf.

Í Álfheiði hefur myndast sú hefð að starfsmenn eru heiðraðir fyrir vel unnin störf á heilum og hálfum tug. Á 29 ára afmæli skólans 1. desember 2019 var Birgitta Bjargmundsdóttir deildarstjóri heiðruð fyrir 25 ára farsælt starf og Fjóla Þorvaldsdóttir fyrir 5 ára starf sem jafnframt var kvödd með þakklæti fyrir vel unnin störf.

Að vanda færði foreldrafélagið starfsmönnum ostakörfu með kæru þakklæti fyrir vel unnin störf.

Mat starfsmanna

Á deildarfundum, deildarstjórafundum og starfsmannafundum fer fram mikilvægt mat sem nýtist til umbóta. Ekki er eingöngu hægt að meta starfið út frá mælistikum og eiga því þær umræður og ígrundun sem fram fer á þessum fundum mikilvægan þátt í endurmati og þróun skólustarfsins.

Skólapúlsinn framkvæmdi starfsmannakönnun í apríl 2020 en vegna dræmrar þátttöku starfsmanna varð hún ekki marktæk. Við teljum að Covid hafi átt stóran þátt í því.

Þróunar- og nýbreytnistarf

Álfaheiði tók þátt í þróunarverkefninu *Snemmtæk íhlutun - mál og læsi í leikskólum Kópavogs* sem stóð yfir árin 2017-2019. Markmið þróunarstarfsins er að tryggja að öll börn leikskólans fái jöfn tækifæri og nái hámarksárangri hvað varðar mál, tal og boðskipti.

Ekki tókst að ljúka verkefninu á tilsettum tíma en verkefnið kláraðist á vorönn 2020 með handbók sem tekur saman lýsingar á því hvernig unnið er eftir hugmyndafræðinni í leikskólanum. Sérstök áhersla var á að samræma verkferla innan veggja leikskólans og fá leiðbeiningar til þess að útbúa handbók. Þátttaka leikskólans í þróunarverkefninu var góð viðbót við það árangursríka og markvissa starf sem unnið er hér í leikskólanum. Með fræðslu og ígrundun hefur starfsfólk leikskólans öðlast betri þekkingu á og mótað fjölmarga verkferla sem teknir eru saman í handbókinni.

Þátttaka í verkefninu hefur veitt góða yfirsýn yfir það námsefni sem við nýtum í daglegu starfi og sérkennslu. Ráðist var í flokkun á spilum og sérkennslugögnum út frá TRAS skráningarlistanum. Flokkuninni er hvergi nærri lokið enda bætast stöðugt við ný námsgögn og önnur ganga úr sér.

Allt starfsfólk leikskólans fékk fræðslu um mikilvægi snemmtækrrar íhlutunar og hugmyndir og verkfæri til að vinna með í daglegu starfi. Þátttaka leikskólans í verkefninu undirstrikar mikilvægi sí- og endurmenntunar starfsfólks.

Skipulagsdagar

Skipulagsdagar skólaársins voru áætlaðir sex en vegna Covid var tveimur dögum, 23. mars og 20. maí frestað en áætlað var að fara í námsferð til Póllands í maí. Þeir dagar munu færast yfir á næsta skólaár.

- 27. september 2019 var aðalfundur starfsmannafélagsins, örnámskeið í vináttuverkefninu, kynning á Barnasáttmálanum og deildarfundir.
- 21. nóvember 2019 voru kynningar á innleiðingu Kópavogsbæjar á Barnasáttmálanum og heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna, Réttindaskóli UNICEF, farið yfir Grænfánastarfið í leikskólanum og deildarfundir.
- 2. janúar 2020 var námskeiðið, *Verndarar barna*, sem er fræðsla í forvörnum og viðbrögðum við kynferðisofbeldi á börnum á vegum Barnaheilla og deildarfundir.
- 22. maí 2020 voru kynningar fyrir starfsmenn á Lífsmennt, starfsmannastefnu leikskólans, Vináttuverkefni Barnaheilla, Grænfáninn og ný móttökuáætlun var kynnt. Leikskólakennarar skipulögðu næsta skólaár og unnu að skipulagi deilda miðað við starfsfólk og barnahópinn og deildarfundir.

Endur- og símenntun

Starfsfólk sótti námskeið og fyrirlestra á vegum Kópavogsbæjar, Háskóla Íslands, RannUng og annarra endurmenntunarstofnanna. Skipulagsdagar voru nýttir að hluta eða öllu leyti til símenntunar. Allir

starfsmenn leikskólans fóru á námskeiðið Verndarar barna á vegum Barnaheilla sem er fræðsla í forvörnum og viðbrögðum við kynferðisofbeldi á börnum. Markmiðið er að veita fullorðnu fólki öfluga fræðslu og markvissa þjálfun til að fyrirbyggja hvers konar ofbeldi á börnum.

Deildarstjórar fóru á námskeiðið *Verkfærakistan* á vegum Kvan og á stjórnendanámskeið á vegum Þekkingarmiðlunar. Stjórnendur fóru á námskeið vegna Völu leikskólakerfis sem auðveldar alla umsýslu varðandi leikskólareksturinn.

Fundir

Fundir fóru fram með hefðbundnum hætti framan af skólaárinu en í vegna Covid nýttum við okkur fjarfundarbúnað til fundarhalda.

Samstarf

Samstarfið við Álfhólsskóla gekk mjög vel og gengið var gegn einelti á vináttudeginum 8. nóvember. Á vorönn gátu nemendur ekki farið í gagnkvæmar heimsóknir vegna covid og leikskólavalið féll niður. Kennarar og stjórnendur beggja skólastiga hittust á haustönn og yfirfóru starfsáætlun en á vorönn var fjarfundur.

Starfsmenn frá nokkrum leikskólum komu í heimsókn til að kynna sér starfið í Álfaheið. Starfsfólk Korpukots og Fossakots komu til að kynna sér vináttuverkefnið, kennari frá leikskólanum Arnarbergi á Patreksfirði kom til að kynna sér Lífsmenntastarfið og kennarar frá leikskólanum Holtakoti komu til að kynna sér sérkennsluna í Álfaheiði.

Þátttaka í rannsóknum

Ekki var tekið þátt í rannsóknum að þessu sinni.

Nemar

Við erum samstarfsskóli Háskóla Íslands og vorum með einn nema í verknámi. Nemi frá Borgarholtsskóla var í tvær vikur í verknámi á vorönn 2020.

Viðhald

Skólaárið 2019 - 2020 fór fram hefðbundið viðhald innan dyra. Leikskólinn var málaður að utan og lóð leikskólans var yfirfarin, tyrft á nokkrum stöðum og moltutunnur fjarlægðar. Ljós og skilti utan á skólanum voru yfirfarin og eitt nýtt bættist við.

Öryggismál

Reglulegt eftirlit var með húsnæði og lóð, bæði af hendi bæjaryfirvalda og starfsmanna skólans. Heilbrigðiseftirlitið tók þrífásýni úr eldhúsi 3. mars 2020 og voru öll sýnin fullnægjandi. Öryggismiðstöðin framkvæmdi úttekt á slökkvitækjum áður en Securitas tók við vöktun skólans í september. Slökkvilið höfuðborgasvæðisins / Eldvarnareftirlitið átti að koma í apríl 2020 en vegna Covid var þeirri heimsókn frestað. Engin úttekt fór fram á skólaárinu hjá vinnueftirlitinu. Alls voru 9 atvik/slys skráð á skólaárinu, flest vegna minniháttar, fjögur á lóð leikskólans og fimm innandyra.

Efnisyfirlit – Umbótaáætlun næsta skólaárs

Skólafélagið	22
Barnasáttmáli	22
Heimsmarkmið	22
Námssvið sem var metið, umbætur	22
Matslistar – umbótaáætlun.....	23
Börn	23
Sérkennsla	23
Foreldrakönnun.....	23
Samsetning starfsmannahópsins.....	23
Starfsmannakönnun, starfsmannasamtöl	23
Þróunar- og nýbreytnistarf á næsta ári	24
Skipulagsdagar, dagsetningar og dagskrá	24
Endur- og símenntunaráætlun	24
Rannsóknir.....	24
Nemar.....	24
Viðhald.....	25
Öryggismál.....	25
Lokaorð.....	25

Umbótaáætlun næsta skólaárs 2020 –2021

Hér er skráð hvaða umbætur eru fyrirhugaðar á næsta skólaári

Skólastarfið

Við munum reyna að halda leikskólastarfinu með eins eðlilegum hætti og mögulegt er en vegna Covid hafa deildir aðlagð starfið að breyttum aðstæðum. Samgangur á milli deilda verður takmarkaður á meðan á þessu ástandi stendur. Við leggjum áherslu á leikinn, útiveru og fylgjumst með líðan barnanna á þessum óvenjulegu tímum.

Á meðan við getum ekki hitt foreldra munum við í ríkari mæli senda foreldrum fréttir frá leikskólastarfinu á rafrænan hátt.

Námskrá leikskólans er í endurskoðun og áætlað er að hún komi í nýrri uppfærslu á skólaárinu.

Barnasáttmáli

Við höldum ótrauð áfram í þróunarverkefninu og stefnum á að verða réttindaskóli Unicef á skólaárinu. Við höldum áfram að þróa og aðlaga starfið með því að byggja upp lýðræðislegt umhverfi og efla með markvissum hætti þekkingu, leikni og viðhorf sem hjálpa börnum að verða gagnrýnir, virkir og hæfir þátttakendur í nútímasamfélag. Við ætlum að meta tilfinningar og líðan barnanna með ýmsu móti og tengja það mat við Barnasáttmálann. Matið mun fara fram reglulega yfir skólaárið og útfærir hver deild það eftir aldri barnanna og þroska.

Heimsmarkmið

Heimsmarkmiðin hafa Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna að leiðarljósi og á skólaárinu munum við máta heimsmarkmiðin við leikskólastarfið í Álfaheiði.

Námssvið sem var metið, umbætur

Námsspátturinn sköpun og menning var metin á skólaárinu og við munum halda áfram að sinna tónlist og myndlist á deildum. Starfsfólk ætlar að ljósmynda oftari leikskólastarfið og hafa allan efnivið aðgengilegri á deildum.

Á skólaárinu verður sjálfbærni og vísindi metin og stefnt er að því að fá sjöunda Grænfánann 1. desember 2020 á 30 ára afmæli leikskólans. Starfsfólk mun síðan velja sér viðfangsefni til að vinna með næstu tvö árin.

Matslistar – umbótaáætlun

Skipa þarf matsteymi stjórnenda og kennara vegna innra mats þar sem leitað verður eftir viðhorfum allra hagsmunahópa. Mest áhersla verður lögð á framkvæmd matsins. Niðurstöður verða kynntar starfsfólki á skipulagsdegi í mars 2021.

Börn

Í uppmælingu á skólanum kom í ljós að útigeymslur höfðu verið reiknaðar með fermetrafjölda leikskólans og fækkaði börnum því um eitt. Í stað 80 barna eru þau 79 sem dvelja samtímis í leikskólanum. Leikrými á barn er 3.3 fermetrar.

Sérkennsla

Sérkennslan verður með sama sniði og undanfarin ár. Handbókin, *Snemmtæk íhlutun, mál og læsi* mun hjálpa okkur að halda utan um allt er varðar sérkennsluna.

Foreldrakönnun

Foreldrakönnun á vegum leikskóladeildar var frestað og mun fara fram á skólaárinu 2020 –2021.

Samsetning starfsmannahópsins

Á skólaárinu 2020 -2021 verða starfandi fjórtán leikskólakennarar, einn þroskaþjálfari, einn mastersnemi í leikskólakennarafræðum, tveir með nám í leikskólalabru við Fjölbautaskólanum í Garðabæ, matartæknir, félags- og tómstundaliði og starfsmenn með stúdentspróf og grunnskólamenntun.

Sérkennslustjóri fór í námsleyfi í september 2020 og sinnir aðstoðarleikskólalastjóri stöðu hennar til áramóta, ásamt sínu starfi.

Starfsmannakönnun, starfsmannasamtöl

Starfsmannasamtöl verða á sínum stað en tilgangur og markmið þeirra er að stjórnandi og starfsmaður geti rætt saman með skipulögðum hætti m.a. um starf starfsmanns, starfsánægju, starfsanda og líðan á vinnustað.

Vegna Covid verða fundir líklega með öðru sniði. Boðið verður upp á fjarfundi eða símafundi bæði vegna skipulagsdaga, starfsmannafunda, foreldrasamtala og annarra funda er varða starfsemina.

Þróunar- og nýbreytnistarf á næsta ári

Stytting vinnuvikunnar og útfærsla hennar verður stórt viðfangsefni á skólaárinu. Samkvæmt kjarasamning er gert ráð fyrir að nýtt fyrirkomulag vinnutíma taki gildi 1. janúar 2021.

Haldið verður áfram að þróa móttökuáætlun fyrir nýja starfsmenn og innleiða handbókina Snemmtæk íhlutun, mál og læsi.

Skipulagsdagar, dagsetningar og dagskrá

- 18. september 2020. Kynning á styttingu vinnuvikunnar, forritinu Sway og önnur mál.
- 27. október 2020. Málþingi Félags leikskólakennara um *frjálsan leik* verður streymt, aðalfundur starfsmannafélagsins og deildarfundir.
- 19. nóvember 2020. Leikskólastarf á tímum covid, kynning á UNICEF þróunarverkefninu, stytting vinnuviku, önnur mál og deildarfundir.
- 18. janúar 2021. Kynning á handbókinni *Snemmtæk íhlutun*, önnur mál og deildarfundir.
- 17. mars 2021. Endurmat á starfinu og aðgerðaráætlun fyrir næsta skólaár, önnur mál og deildarfundir.
- 12 - 14. maí 2021. Fyrirhuguð námsferð starfsmanna til Póllands.

Endur- og símenntunaráætlun

Á skólaárinu 2020 -2021 verður lögð áhersla á fyrirlestra og fræðslu varðandi Barnasáttmálann og heimsmarkmiðin. Með breyttum aðstæðum er þörf á aukinni menntun í tölvu og upplýsingatækni. Starfsfólk getur valið sér námskeið eða fyrirlestra sem haldnir eru á vegum leikskóladeildar Kópavogs og einnig geta þeir komið með tillögur um endur- og símenntun. Áætluð er námsferð erlendis í maí 2021. Fáum við þar fræðslu um jákvæð samskipti til að efla liðsheild og vellíðan starfsmanna í starfi.

Rannsóknir

Ekki eru fyrirhuguð þátttaka í rannsóknum

Nemar

Kolbrún Lára Kjartansdóttir meistaranemi í leikskólafræðum við HÍ og verður hjá okkur í starfsnámi.

Viðhald

Við óskum eftir að deildin Hjalli, skrifstofa og sameiginleg rými verði máluð. Loftgæði á Lundi eru mjög slæm og nauðsynlegt er að vinna að lausn sem fyrst. Óskað er eftir nýjum innréttingum á Hjalla og Brekku. Það þyrfti að yfirfara viðvörunarkerfið, fjölga skynjurum í leikskólanum, og fá myndavélar utanhúss.

Öryggismál

Reglulegt eftirlit verður á húsnæði og lóð, bæði af hendi bæjaryfirvalda og starfsmanna skólans. Gerðar verðar fjórar brunavarnaræfingar á skólaárinu með börnunum.

Lokaorð

Eins og fram hefur komið var uppeldisstarfið með sama sniði og undanfarin ár þar til í mars 2020 en þá raskaðist leikskólastarfið verulega vegna Covid. Við þessar fordæmalaus aðstæður í þjóðfélaginu þurftum við að bregðast við með ýmsum ráðstöfunum. Settar voru strangar reglur um sóttvarnir og aðgengi foreldra og annarra að leikskólanum var skert verulega. Deildum var skipt niður í hólf og reynt að lágmarka samgang á milli hólfra. Á tímabili var helmingur barna og starfsmanna í leikskólanum í einu sem hafði augljós jákvæð áhrif á líðan barnanna og væri óskandi að hægt væri að fækka börnum á rými til frambúðar. Nú er leikrými á hvert barn í Álfabeiði 3.3 fermetrar og eru borð, stólar og annar búnaður einnig í þessu rými.

Haldnir voru fjarfundir til að skipuleggja starfið og gengu þeir mjög vel. Samvinna og samráð við foreldra hefur verið með ágætum og farið fram á fjarfundum eða í síma.

Starfsfólk leikskólans hefur lagt á sig ómælda vinnu til að gera leikskólastarfið öruggt og ánægjulegt, oft á tíðum við erfiðar aðstæður. Auður hvers vinnustaðar er starfsfólkið sem þar vinnur og þakka ég mínu frábæra fólki fyrri vel unnin störf.

Höfundar: Elísabet Eyjólfsdóttir og Anna Rósa Sigurjónsdóttir